

RADNIČNÍ LISTY

ZPRAVODAJ
MĚSTA PLZNĚ
ROČNÍK XXI
ČERVEN 2016

Jiří Holenda:

Můj vnuk by to
maturantům nandal

strana 3

Plzeňané

si budou moci vyzkoušet
olympijské sporty

strana 5

Katedrálu

sv. Bartoloměje
čeká rekonstrukce

strana 7

Bolevecké rybníky jsou připraveny na sezonu Ostende má nové molo, přibýly lavičky, upravené jsou cesty a také trávníky

První odvážlivci se už koupají v plzeňských řekách a v boleveckých rybnících. A tam využívají několik novinek, které pro ně připravili pracovníci Správy veřejného statku města Plzně.

„Nově byla upravena cesta kolem rybníka Košinář. Je doplněna o odpočinková místa směrem k rybníku. Na Ostende je opravené molo. Dostalo zbrusu nové podlázky a do letní sezony budou vyměněny některé lavičky na Ostende a kolem promenádní cesty ke kempu,“ říká Richard Havelka ze správy veřejného statku. Dodává, že všechny pláže jsou už vyčištěné od odpadků a na hlavních promenádních cestách je zameteno listí. Posekány a uklizeny jsou i travní porosty v okolí rybníků.

Kvalita vody ve Velkém boleveckém rybníce je v současné době velmi dobrá. „Voda je průhledná a křišťálově čistá, stejně tak v ostatních rybnících je stabilně ve velmi dobré kvalitě. To potvrzuje pravidelný monitoring kvality vody, který se dělá ve všech rybnících soustavy,“ upozorňuje Richard Havelka.

Vhodnost ke koupání po celou sezonu zajišťují nízké rybí obsádky a částečně to, že rybníky napájí podzemní vody. Proto je možné se v rybnících obvykle koupat po celou dobu letní sezony. Richard Havelka předpokládá, že s tím mohou návštěvníci a milovníci koupání a plavání počítat i v letošním roce.

Rybníky Velký bolevecký, Seněcký, Kamenný a Šidlovský jsou přednostně ur-

Pláže boleveckých rybníků jsou v horkých dnech místem, které vyhledávají milovníci opalování a koupání.

Foto: Ladislav Mach

čeny ke koupání, a proto je také sleduje Krajská hygienická stanice v Plzni. Monitoruje i Košutecké jezírko a o zjištěné kvalitě vody informuje veřejnost prostřednictvím tabulí přímo u rybníků a také na webu www.khsplzen.cz. Informace o kvalitě vody zjišťované Správou veřej-

ného statku města Plzně mohou občané najít na stránkách www.svsmp.cz. Vstupné na velkou pláž na Ostende ani nikde jinde se na boleveckých rybnících neplatí. Lidé se také mohou zadarmo smočit například na Božkovském ostrově nebo Lobežské louce.

Plno bývá také u některých úseků plzeňských řek. Vyhlášená relaxační zóna je například v Hradišti u Úhlavy, kde už byly v letošních teplých dnech obleženy oba břehy. Na nich mají lidé k dispozici lehátka, houpací sítě a řadu dalších prv-

(an)

Bazény podstoupí modernizaci

Venkovní bazén na Slovanech sloužil zájemcům už v horkých dnech letošního května denně od 9 do 19 hodin. Bazén Lochotín se opozdil, protože se testovaly nové technologie, které byly hrazeny z peněz operačního programu ROP NUTS II Jihozápad v loňském roce. Milovníci cachtání si oba bazény mohou užít za stejné ceny jako v loňském roce. Letošní sezona ale bude náročná, protože se za provozu bazénu budou v celém areálu na Slovanech měnit okna. „V šatnách, sauně a hlavně velká stěna bazénu na Slovanech. Všechna omezení a změny budeme operativně dávat na web do aktualit, ale také na facebook bazénu. Doufáme, že pokud na přelomu srpna a září budeme muset uzavřít vnitřní bazén, bude to pouze na nejkratší nezbytně nutnou dobu,“ ubezpečuje ředitel slovanského i lochotínského bazénu Tomáš Katora. Dodává, že při odstávce vnitřního bazénu bude venkovní otevřený. Až skončí rekonstrukce oken, začne se ve spolupráci s Odborem správy infrastruktury Magistrátu města Plzně opravovat celá venkovní plocha kolem bazénu pod širým nebem, modernizovat technologie vnitřního bazénu na Lochotíně a vířivek na Slovanech. Všechny aktuální informace je možné získat přímo v areálech obou bazénů, na facebooku nebo internetových stránkách www.bazenslovany.cz či na www.bazenlochotin.cz. (red)

ROZHOVOR

Jiří Hostýnek: Teplotně nadnormální byly letos všechny zimní i jarní měsíce

Úžasný výhled na celé město a příznačně okamžitý přehled o tom, jaké je venku počasí, má z kanceláře Jiří Hostýnek, ředitel Českého hydrometeorologického ústavu v Plzni, který sídlí na Mikulce proti fakultní nemocnici na Lochotíně. „Když je dobrá viditelnost, můžu se kochat pohledem na šumavské vrcholy,“ pochvaluje si. Klimatologii má v malíčku. Začal se jí věnovat v Českém hydrometeorologickém ústavu v Plzni právě před třiceti lety. Radničním listům poskytl informace o klimatu v Plzeňské kotlině a jeho vývoji.

Řeknete, jaké bude v krajské metropoli letošní léto?

Nebudu věštit. Kvalitní předpověď je možné udělat pouze na deset dní. Předikce na delší období nemá vypovídající hodnotu a její úspěšnost není vysoká. Na léto by snad byl možný jen orientační modelový odhad.

Tak ho, prosím, udělejte.

Vzhledem k vývoji klimatu v Plzeňské kotlině za poslední roky a posledním modelovým odhadům lze pravděpodobně

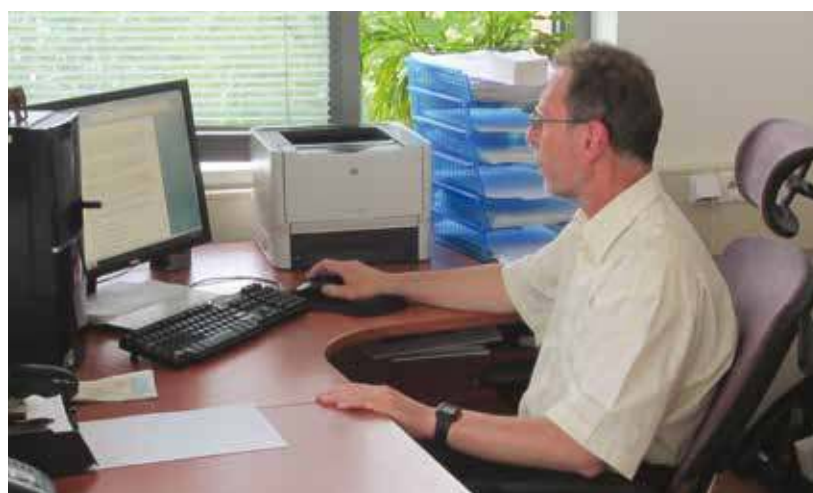
očekávat opět suché a teplé léto. Z hlediska dlouhodobého měření teplot je totiž u průměrných ročních teplot zřetelný rostoucí trend. To je v souladu s nárůstem globální teploty. Nic přesnějšího ale opravdu říci nemohu.

Dobře, projevil se nárůst teplot už nějak v letošním roce?

Teplotně nadnormální byly všechny zimní i jarní měsíce. Nejvíce se to ukázalo letos v únoru, kdy odchylka od průměrné teploty činila +3,9 °C. A pro srovnání nejnižší průměr zimních měsíců prosinec až únor byl zaznamenán v zimě 1985 až 1986, konkrétně -4,7 °C, naopak velmi teplá byla zima 2006 až 2007 s průměrem +2,9 °C a letošní zima s průměrnou teplotou +2,1 °C. Vyplyvá to z dat z pozorování na stanici Bolevec.

Kde se vlastně potřebná klimatologická data v současnosti měří?

Na základní klimatologické stanici v Bolevci a na profesionální meteorologické stanici na Mikulce. Pouze srážky pak na srážkoměrné stanici v Radčicích. Délka pozorování je různá. Nejdelší pozorování však má stanice Plzeň-Bolevec.

Jiří Hostýnek ve své kanceláři.

Foto: archiv

Vývoj a trendy klimatologických dat u jednotlivých prvků je možné tam sledovat za období 1971 až 2000.

Vraťme se ještě k loňskému létu. Byly v něm naměřeny nějaké extrémní teploty a jak byste je zhodnotil?

Celkové léto a především červenec a srpen můžeme hodnotit v kombinaci

teplot, slunečního svitu, srážek a výparu dohromady jako mimořádně teplé, slunečné a suché s dosažením i neobvykle vysokých hodnot přízemního ozónu. To všechno způsobilo extrémně nízké průtoky v řekách, velmi nízké hladiny vody ve vrtech a velmi malé vydatnosti pramenů i v navazujících podzimních měsících.

Léto bylo teplotně nadnormální, například v červenci za období 1971 až 2000 byla průměrná teplota v Bolevci 17,3 °C a loni činila průměrně 20,4 °C a v srpnu to byly hodnoty 16,6 °C a 20,9 °C.

Je podobná situace také v zimě?

Dalo by se to tak říci. I v zimních měsících zaznamenáváme zvyšující se teploty a méně sněhu. Musíme počítat s tím, že chladná zima bude nejspíše pouze mimořádně.

Plzeňané si často stěžují, že na Lochotíně je v zimě vždycky chladněji než v jiných částech města. Je to jenom jejich pocit?

Více tady vane vítr. To má velký vliv na pocitovou teplotu. Navíc ve městě je více budov a asfaltových ploch, což je důvod, proč je v něm vyšší teplota.

Můžeme si za oteplování i tak trochu sami?

Výkyvy byly vždy. Jsme v době mezileadové a s tím souvisí současné oteplování, ale částečně za to opravdu může i lidstvo samo. Produkuje mnoho množství metanu a skleníkových plynů, které nárůst teploty způsobují. To je téměř jisté. (an)

Absolutní teplotní maximum je čtyřicet stupňů

Nejdeštivějším měsícem v krajské metropoli se stal červenec, nejsušším únor

Průměrná roční teplota v Plzeňské kotlině kolísala v letech 1971 až 2015 od 6,4 °C do 9,4 °C. Nejteplejší byly roky 2014 a 2015 s průměrnou roční teplotou 9,4 °C, nejméně teplejší rok 1980 s teplotou 6,4 °C. Průběh průměrných měsíčních teplot vykazuje výrazný vrchol v letních měsících, kdy průměrná měsíční teplota činí až 18 °C, průměr zimních měsíců je kolem -1 °C. Podle informací Českého hydrometeorologického ústavu v Plzni bylo absolutní teplotní minimum -27,6 °C naměřeno v Bolevci v březnu 1987, absolutní maximum v červenci 1983 a to 40,1 °C.

Dlouhodobý roční průměr srážek pro Plzeň činí 524 milimetrů, maximální roční úhrn 753 milimetrů byl naměřen v roce 1981, minimální úhrn v roce 2003 činil pouze 327,8 milimetrů. Loni byl třetí nejnižší úhrn za měřené období, jen 412,3 milimetrů. „Obecně platí, čím je více srážek, a tudíž oblačnosti v průměru v příslušném roce, tím je teplota nižší a naopak. Průměrné měsíční úhrny srážek mají rovněž maximum v letních měsících, výrazně nižší srážky bývají v zimní polovině roku. Nejdeštivějším měsícem v Plzni je v průměru červenec

V závěru května lidi potrápilo deštivé počasí.

Foto: archiv

se 76,5 milimetrů, nejsušším potom únor s průměrem 23 milimetrů,“ říká ředitel zmíněného ústavu Jiří Hostýnek.

Maximální denní srážky spadnou výhradně v létě a pohybují se obvykle mezi 20 až 70 milimetry za 24 hodin. Absolutní maximum bylo naměřeno 17. července 1965, ještě před začleněním stanice Bolevec do sítě Českého hydrometeorologického ústavu, a to 146 milimetrů, přičemž za tři hodiny napršelo 120 milimetrů.

Maximální výška sněhové pokrývky kolísá v zimních měsících mezi pěti až 30 centimetry. „Extrémně vysoká byla v letech 1969 a 1970. Rekordních 32 centimetrů bylo naměřeno v listopadu 1969 a v březnu 1970. Srážkově významně podnormální byl v roce 2016 duben, spadlo pouze 45 procent normálu, respektive 16,7 milimetrů,“ vypočítává Jiří Hostýnek.

Průměrná délka slunečního svitu je nejvyšší v zimních měsících. Zhruba 40 hodin

měsíčně, nejvyšší je v červenci a srpnu, až 200 hodin. Roční suma slunečního svitu kolísá v Plzni mezi 1 200 až 1 800 hodinami ročně, zatím rekordní byl podle ředitele rok 2006 s celkovou délkou svitu 1 840 hodin. V roce 2015 pak byla celková doba svitu téměř 1 800 hodin. Směr a rychlost přizemního proudění úzce závisí na konfiguraci terénu. Podél údolí řek je vítr usměrňován. V celé aglomeraci potom převládá jihozápadní a západní směr větru, jeho četnost je 20 až 25 procent, četnost bezvětří je ročně 10 až 20 procent podle lokálního terénu a zástavby. (an)

Klimatologické extrémy

- Maximální teplota 40,1 °C
Plzeň-Bolevec, 27. července 1983
- Minimální teplota -27,6 °C
Plzeň-Bolevec, 4. března 1987
- Maximální srážky za 24 hod. 91 mm
Plzeň-Radčice, 23. června 1992
- Maximální výška sněhu 32 cm
Plzeň-Bolevec, 6. března 1970, 27. listopadu 1969
- Maximální náraz větru 133km/hod.,
Plzeň-město, 1. března 1990

Formulář pomůže strategickému plánu

Obyvatelé se mohou zapojit do přípravy nového Strategického plánu města Plzně a vyjádřit se k němu prostřednictvím kontaktního formuláře. Najdou ho na www.ukr.plzen.eu. „Privítáme, když nám lidé zašlou své náměty či připomínky,“ říká ředitelka Útvaru koncepce a rozvoje města Plzně Irena Vostracká. Strategický plán reaguje na dlouhodobé potřeby města a možnosti jeho rozpočtu. Jeho hlavním smyslem je organizace rozvoje města a koordinace jednotlivých zájmů tak, aby město prosperovalo jako celek. Útvar koncepce a rozvoje města Plzně ocení také zvědavé návštěvníky svých webových stránek. „Rozhodli jsme se, že odměníme nejbystřejší čtenáře našeho webu a třem Plzeňanům, kteří správně odpovědí na kvízové otázky ke strategickému plánu, zajistíme vstupenky na kulturní akce,“ říká Kateřina Juríková ze zmíněného útvaru. (red)

Horkovod Movo je teplárenský projekt roku

Provoz Plzeňské teplárenské patří k nejmodernějším v České republice. Za tímto tvrzením je skryta trvalá práce na technických inovacích, které bývají často oceňovány nejrůznějšími tituly. Teplárenským projektem roku 2010 byl nazván plzeňský takzvaný Zelený blok na využití biomasy ke společné výrobě tepla a elektriny.

Hned v roce následující si vysloužila stejné ocenění doprava biomasy pro tento kotol po železnici a v roce 2012 titul projekt roku získal způsob získávání zelené energie spalováním pivovarského mláta z Plzeňského Prazdroje.

Po dvouleté odlce putuje do Plzeňské teplárenské stejný titul opět. Projektem roku 2015 se stala výměna dosavadního už neekonomického parovodu na Slovany za nový horkovod pod názvem Horkovod Movo.

Parovod sloužil od roku 1985 jako zdroj technologické páry převážně pro tehdejší Železniční opravny a strojírny. Původní parovod nyní nahradil horkovod s vodou o teplotě 100 °C v létě

a 130 °C v zimě. Tak vysokou teplotu vody v potrubí, aniž by se změnila při 100 stupních v páru, umožňuje její tlak vysoký až 2,5 MPa.

„Prioritním smyslem rekonstrukce celé trasy parovodu na horkovod je snížení tepelných ztrát na doživajícím parovodním potrubí. Z toho vyplyne

i nižší spotřeba paliva v centrálním výrobním zdroji Plzeňské teplárenské, a tím se i sníží emise CO₂, NO_x, SO₂ a tuhých znečišťujících látek. Druhotným efektem bude možnost případného náhradního zásobování Slovan teplem a teplou vodou, neboť dojde k takzvanému zokruhování plzeňské tepelné sítě s potrubím vedeným korytem řeky Úslavy poblíž Papírenské lávky,“ hodnotí význam stavby obchodně technický ředitel Plzeňské teplárenské Jakub Vojta. Dodává, že právě díky ekologickým výstupům se podařilo získat evropskou dotaci z Operačního programu Životní prostředí ve výši 36 milionů korun. Tato částka pokryje přibližně 50 procent z uznatelných výdajů, které celkem překročily 70 milionů korun.

Nové horkovodní potrubí je v bývalé výměňkové stanici takzvaného Parlamentu napojeno na současnou horkovodní síť Slovan. Tím je do budoucna zajištěno náhradní zásobování této čtvrti teplem v případě poruchy dosavadního slovanského napáječe. (PI)

UrbanAdapt řeší změny klimatu

Na klimatické změny, a jak se jim přizpůsobit, je zaměřený projekt UrbanAdapt, do kterého se zapojil Útvar koncepce a rozvoje města Plzně. Je jednou z osmi partnerských institucí podílejících se na přípravě podkladů pro účinná adaptační opatření pro Prahu, Brno a Plzeň. Jedním z klíčových problémů Plzně je hospodaření nejen s pitnou vodou, ale i s dešťovou a jejím zadržením na místě, kde spadla. Mezi předpokládané dopady klimatických změn patří zvýšené teploty, a tedy vyšší počet tropických dní a nocí, hrozba přívalových dešťů a bleskových povodní na drobných vodních tocích nebo déletrvající a častější sucha. „V Plzni vidíme potenciál v opatřeních, jejichž cílem je reagovat na nárůst extrémních teplot a rozvoj tepelného ostrova, kdy městská zástavba vykazuje znatelně vyšší teploty než její okolí. Dalším výrazným tématem je péče o urbanistickou i krajinou zelen, vytvoření drobných přírodních opatření a zlepšení vsakování a zachycování dešťové vody, její opětovné využití či zajištění náhradního zdroje pitné vody pro město,“ říká Pavlína Valentová z Útvaru koncepce a rozvoje města Plzně. Konkrétní výstupy z projektu UrbanAdapt, který trvá do konce roku, budou využity jako podklady pro analytickou část Strategického plánu města Plzně.

Podle předsedkyně Komise životního prostředí Rady města Plzně Michaly Kopečkové je největší výzvou zastavěné území vlastního uličního prostoru, který se nejvíce přehřívá, kde chybí zeleň a plochy pro zasakování srážkových vod. V takovém prostoru se nejhůře dělají změny, i když je to možné. Projekt UrbanAdapt vytvořilo CzechGlobe – Ústav výzkumu globální změny Akademie věd ČR. Výsledky, zkušenosti aktérů a příklady řešení budou prezentovány na mezinárodní konferenci v Praze 17. až 19. října 2016. Na webu projektu www.urbanadapt.cz lze vidět nově dokončený dokumentární video-spot. Projekt je podpořen grantem z Islandu, Lichtenštejska a Norska. (an)

VÝMĚNA PLZEŇSKÝCH KARET

Výměna Plzeňských karet stále pokračuje. Od června do září se budou měnit karty s čísly 65 000 až 89 999. (red)

ROZHOVOR

Pavel Jindra: Plzeňský program transplantací kostní dřeně má zvuk

U vážných poruch krvetvorby může pacientům zachránit život pouze transplantace kostní dřeně. Před 25 lety byla na Hematologicko-onkologickém oddělení Fakultní nemocnice Plzeň díky nadšení dnes už legendárního primáře Vladimíra Kozy a jeho spolupracovníků provedena první

transplantace. Pacientkou byla tehdy mladá dívka Jana, dřeň jí věnovala sestra. Jana dodnes spokojeně žije. Rok na to tu proběhla první nepřibuzenská transplantace kostní dřeně. Výsledky práce dnes staví plzeňské hematookology mezi nejúspěšnější na světě. Je to i díky primáři **MUDr. Pavlu Jindrovi, Ph.D.** (na snímku).

Jaký je rozdíl mezi odebráním a transplantací krvetvorných buněk?

Krvetvorné buňky se odebírají i transplantují stejným způsobem. Rozdíl je po stránce imunitní kompatibility, zjednodušeně shody v transplantačních znacích. U příbuzného páru zdědili pacient i dárce stejnou, zcela identickou, sadu transplantačních znaků od otce i matky. U nepřibuzného dárce, byť maximálně shodného, zůstávají velmi malé rozdíly v těchto znacích. Většinu z nich neumíme zatím poznat. Tudíž je po transplantaci větší riziko reakce krvetvorných buněk proti příjemci. Nut-

no však říci, že v současnosti máme velmi účinné postupy, jak tuto malou imunitní neshodu kontrolovat, a úspěšnost nepřibuzenských a příbuzenských transplantací je tak prakticky srovnatelná.

Laik si představuje transplantaci jako výměnu určitého orgánu. Jakým způsobem se provádí u pacientů s poruchami krvetvorby?

To je opravdu zkreslená představa. Při transplantaci kostní dřeně je nejdříve přesně danou kombinací léků, cytostatik a imunosupresiv, utlumena až zcela potlačena činnost kostní dřeně příjemce. Následně jsou podány buňky kostní dřeně prostou transfúzí do velké žíly tak, jak je prováděna transfuze krve. Tyto buňky pak cirkulují v celém těle a samy se usídlí v kostní dřeni, kde umožní vzniknout nové zdravé krvetvorbě, a pak imunitně působí proti nemoci, pro kterou byla transplantace prováděna. Obvykle jsou to leukémie. Složitější a náročnější je především zvládnout období, než se kost-

ní dřeň přihojí, a dále pak to, aby tolerovala buňky příjemce. Aby prostě nevnímala tělo příjemce jako cizí a nespustila proti němu nepřiměřenou imunitní reakci.

Je odebrání kostní dřeně pro dárce hodné bolesti?

Rozhodně není. Provádí se v celkové 30minutové anestezii a po odběru několik dní pouze přetrvává velmi mírná bolestivost v oblasti pánve, kde se dřeň opakovanými vpichy odsávala. A kdo má strach z odběru kostní dřeně, může darovat krvetvorné buňky z periferní krve, kdy se injekcemi takzvaného růstového faktoru buňky z kostní dřeně zmobilizují do periferní krve a zde jsou pak separátorem krevních částic získány. Zde je zase nevýhoda zhruba čtyřdenní aplikace injekcí onoho růstového faktoru.

Kdo se může stát dárce kostní dřeně?

Dárce se může stát každý, kdo je zdravý a vstoupil do registru dobrovolných nepřibuzných dárců kostní dřeně,

v našem případě do Českého národního registru dárců dřeně. Vstoupit je možno do 35 let věku, nicméně v registru člověk může být do 60 let, a sloužit tak, bude-li zdravý, jako permanentní naděje pro případné pacienty s potřebou transplantace a bez dárce v rodině.

Kolik eviduje v současné době národní registr potenciálních dárců kostní dřeně? Proč hledáte stále další?

V současnosti registrujeme 65 tisíc dárců, čímž patříme k největším registrům v zemích srovnatelné velikosti. Nové dárce potřebujeme proto, abychom nahradili ty, kteří jsou průběžně vyřazováni z důvodů věku či zdravotních problémů, a dále pak hlavně proto, že stále pouze pro 20 % českých pacientů nalezneme dárce v Čechách, pro zbylých 80 % musíme kostní dřeň dovážet ze zahraničí. To je samozřejmě drahé a organizačně náročné. Rádi bychom tento poměr obrátili, pro 80 % českých pacientů bychom rádi našli dárce v našem registru. (red)

Na pokutách město vybralo přes milion

Řidiči nejčastěji překračují rychlost o patnáct až dvacet kilometrů v hodině

Více než milion korun vybralo na pokutách město od řidičů za překročení rychlosti na zhruba půlkilometrovém úseku dvoupruhové silnice mezi Studentskou a Okounovou ulicí ve směru na Třemošnou. Úsek monitoruje radar. Označují ho značky, aby řidiči věděli, že se tam měří. Město nechce vybírat co nejvíce peněz z pokut, ale docílit na rizikovém úseku snížení rychlosti. Právě na této silnici je totiž hodně vážných dopravních nehod. A motoristé tam jezdí

rychle. „Nejčastější překročení rychlosti bývá v rozmezí 15 až 20 kilometrů v hodině,“ říká Aleš Průša, vedoucí Odboru bezpečnosti a prevence kriminality Magistrátu města Plzně. Řidič, který jede rychleji do dvaceti kilometrů v hodině, může počítat s pokutou tisíc korun, při překročení rychlosti od 20 do 39 kilometrů v hodině s částkou do dvou a půl tisíce korun. „Vyšší překročení rychlosti se nedají řešit vydáním výzvy k zaplacení pokuty, ale následuje

rovinnou fázi šetření řidiče, a pokud se ho nepodaří zjistit, padá odpovědnost na provozovatele vozidla,“ vysvětluje Aleš Průša.

Loni vydali úředníci magistrátního odboru správních činností 1590 výzev k úhradě pokut. Pokud motorista do patnácti dnů od jejího obdržení zaplatí, pak je vše vyřešeno. Tomu, kdo na výzvu nereaguje, se pokuta navýší o tisícikorunu, úřad mu navíc připíše až pět „řidičských bodů“. Podle zkušeností úředníků pokuty uhradí více než 90

procent řidičů. Body přiděluje počítač po zadání potřebných informací. Pět bodů, což je nejvíce, a zákaz řízení minimálně na půl roku stojí jízda nad 90 kilometrů za hodinu. Kdo překročí povolenou rychlost v obci o dvacet kilometrů v hodině, jede tedy více než sedmdesátkou, ztratí tři body. A i řidičský průkaz, pokud to udělá dvakrát za půl roku. Úřad ztrátu bodů řidičům neoznamuje, musí si nechat výpis udělat sami. (an)

Strážníci nabírají nové kolegy

Nové strážníky hledá Městská policie Plzeň. Nabízí zajímavé profesní uplatnění, odpovídající finanční ohodnocení a velkou řadu výhod, například možnost získání městského bytu nebo náborový příspěvek vyplácený ve výši tisíc korun měsíčně po dobu dvou let. Podmínkou přihlášení se k výběrovému řízení je 21 let, trestní bezúhonnost, spolehlivost, české státní občanství, středoškolské vzdělání zakončené maturitní zkouškou a tělesná, zdravotní a duševní způsobilost. Nováčci mohou nastoupit už v červenci. Podrobné informace k náboru jsou na webu www.mpplzen.cz/nabor. (red)

Mochna stříbrná, rozrazil alpský, hlediček, vrba nebo šťovík, to je jen drobný výčet horské flóry, která představuje nově otevřenou expozici Hory Evropy v plzeňské zoologické a botanické zahradě. Cesty se skalkami z různých druhů hornin umožňují procházku Evropou od západu k východu, ale také stoupání z montánního pásma přes subalpínské po alpské. Expozice ukazuje flóru celkem 16 evropských pohoří od Korsiky, přes Alpy, Apeniny, Pyreneje a Sierra Nevadu až po Karpaty.

Foto: Martin Pecuch

Nejlepší pracovníci plzeňských škol získají ocenění

Město Plzeň hodlá pravidelně oceňovat nejlepší pedagogy i další zaměstnance svých základních a mateřských škol, „mecenáše plzeňského školství“ a do „síně slávy“ uvede profesionála z oboru, jenž školství zasvětil celý svůj život.

Ocenění je určeno jednotlivcům, může být uděleno i in memoriam. Pro školní rok 2015/2016 je vyhlášeno pět kategorií. Ředitel škol, jež zřizuje město Plzeň, a v některých kategoriích také veřejnost, nominovali dvaatřicet osobností. Odborná komise rozhodne o tom, kdo ocenění získá. Výsledky vyhlásí 20. června. (red)

Pečovatelky bývají spojnicí mezi seniorem a okolím

O celkem 206 klientů se stará vedoucí střediska Pečovatelství sociálních služeb Městského ústavu sociálních služeb města Plzně na Slovanech v Suvorovově ulici 34 Kateřina Kozáková a jejich sedm „děvčat“, jak je nazývá. Pomáhají jim s nákupy, úklidy, osobní hygienou, dopravou k lékaři a s dalšími pro mladého zdravého člověka samozřejmými úkony, které jsou pro handicapované osoby a seniory často už za hranici jejich možností. „Nejžádanější sociální službou je dovoz obědů,“ uvádí Kateřina Kozáková. Ty se rozvázejí z centrální vývařovny a stojí 50 korun, v případě stravy odlehčené, takzvané šetřící, 52 korun a oběd pro diabetiky je za 54 korun. „Jídelníček sestavujeme na celý

měsíc. Každé úterý a čtvrtek nabízíme i vegetariánská jídla, oblíbená jsou hlavně ta sladká. Důležité je, že za 20 korun na týden zapůjčujeme našim klientům i speciální termonádoby, které pokaždé vyměňujeme systémem kus za kus, a tak můžeme garantovat i jejich plně hygienické vymytí po každém použití,“ vysvětluje vedoucí slovanského okrsku. Obědy z vlastní vývařovny zajišťují od pondělí do soboty, ostatní služby v případě potřeby celých sedm dnů v týdnu včetně zajištění stravy i o svátcích. „Děvčata“ z pečovatelské služby jsou mnohdy jedním z mála kontaktů s vnějším světem, zejména pro starší seniory. Největším problémem se totiž ukazuje nikoliv samotné poskytování potřebných služeb v opravdu širokém spek-

tru, ale kontakt s rodinou klienta. „Bohužel jsou naši klienti občas rodinou zanedbáváni, ta o ně nejvíce zájem. Jejich děti a vnoučata mnohdy bydlí na opačném konci republiky nebo žijí i v zahraničí a senioři pak poměrně těžko snášejí svoji samotu,“ uzavírá Kateřina Kozáková. Vyslovuje uznání nad dobrou spoluprací se sociálním odborem Úřadu městského obvodu Plzeň 2 - Slovany, který mnohdy na takové případy upozorní. Pečovatelství nabízí pomoc osobám, které nejsou schopny se o sebe zcela postarat, ale přitom stále ještě mohou žít samostatně v pohodlí svého domova a nechtějí využít některého z ubytovacích zařízení. Pečovatelství jsou v Plzni soustředěny především do čtyř okrsků v hlavních městských obvodech, aby měly ke svým klientům co nejbližší. (red)

Bezplatná poradna přivítala 500. klienta

Bezplatná právní poradna pro seniory a invalidní důchodce přivítala v květnu už 500. klienta. Její provoz zajišťuje magistrátní odbor sociálních služeb. Podle Michala Červenky, který poskytuje právní rady a doporučení, patří mezi nejčastější dotazy z oblasti

dědictvého řízení, darovací smlouvy a v poslední době i sousedské spory. „Průměrný věk klientů je 72 let, výjimkou však nejsou invalidní důchodci mladší 50 let nebo klienti starší 90 let. Právě zmíněným 500. návštěvníkem poradny byla dáma, ročník 1934,“ říká Lucie Hovorková, která na odboru administruje právní poradnu. Ta je v provozu každé úterý od 14 do 16 hodin v 1. patře Martinské ulice 2. Nezbytné je však předchozí objednání na telefonním čísle 378 033 355. (red)

Nejstarší závodníci bylo 78 let

Sportovní den pro zdravotně postižené a klienty nízkoprahových klubů připravil v rámci projektu „Plzeň žije zdravě“ Odbor sociálních služeb Magistrátu města Plzně ve spolupráci s Atletickým stadionem města Plzně. „Pětiboj s názvem Dáme to! patřil handicapovaným závodníkům, kteří bez rozdílu věku a typu postižení měřili své síly například v simulované střelbě nebo hodu oštěpem. Mladí sportovci z nízkoprahových zařízení v bloku Tak se ukaž! skutečně ukázali, že město má skryté talenty, třeba v běhu na 60 metrů,“ uvádí projektová manažerka Jarmila Srbková ze sociálního odboru. Her se účastnilo více než 150 závodníků, nejmladšímu bylo sedm let, nejstarší závodníci 78. „Soutěžilo se s nasazením, ale zároveň na pohodu, k čemuž přispěl i doprovodný program zajištěný hudebním ateliérem Haz Band Zbůch, dětskou diskotékou Stanislava Jurika nebo občerstvovací „buňkou“ v režii Kavárny a čajovny Kačaba. Sto procentně se ukázalo, že důležité bylo se zúčastnit. Vyhráli všichni,“ dodává vedoucí odboru Alena Hynková. (red)

Příjem žádostí se prodlužuje

Odbor sociálních služeb Magistrátu města Plzně prodlužuje termín uzávěrky pro příjem žádostí do programu „Podpora zdravotně znevýhodněných občanů – poskytnutí peněžitých darů“. Žádosti lze doručit na zmíněný odbor do 30. září. Zároveň vyhlašuje 2. kolo dotačního programu „Bezbariérovost“, žádosti se přijímají ve dnech 25., 26. a 27. července. (red)

Z DOPIŠŮ ČTENÁŘŮ

Už posedmé se konala akce „Senioři baví seniory“. Přípravuje ji Odbor sociálních služeb Magistrátu města Plzně a patří mu za to velký dík. Byl to úžasný den a zavítalo na něj více než pět stovek seniorů. Byli velmi spokojeni. Přejeme všem, kteří i ve vyšším věku a s různými neduhy dokáží potěšit svými vystoupeními tolik důchodců, aby jim jejich elán a nadšení vydrželo a ještě dlouho rozdávali radost.

Bohumila Šmolíková, předsedkyně Svazu důchodců ČR – Krajské rady Plzeň

ROZHOVOR

Jiří Holenda: Můj vnuk by to současným maturantům nandal

Západočeská univerzita letos slaví 25. výročí založení. Právě s ní spojil svůj život Jiří Holenda, v současnosti už její emeritní rektor, který je jedním z jejích zakladatelů a její první rektor. Letos 7. června oslavil třiaosmdesáté narozeniny. Pro Radniční listy zavzpomínal na dobu minulou a zmínil se i o současnosti. „Vlastně si mě tenkrát zvolili studenti. Byla to úžasná doba a dodnes se stále scházíme. Mnozí z nich jsou smutní ze současné politické situace. Mají obavy o demokracii,“ říká Jiří Holenda, který byl například u zrodu Dnů vědy a techniky, Mezinárodní letní jazykové školy a dalších akcí v oblasti vzdělávání a mezinárodních vztahů. Dlouhou dobu byl garantem Univerzity třetího věku.

Jací byli studenti tehdy a jací jsou dnes?

Jsou jiní, ale úspěšní jsou stejně. Ti dřívější neměli takové možnosti, jako mají ti současní. A právě tyto možnosti jim vybojovala generace dnešních padesátníků. Mohou studovat v zahraničí, mají úspěchy třeba v Americe.

Co se podle vás za těch pětadvacet let na univerzitě povedlo a co ne?

Podařilo se nám brzy založit nové fakulty, v tom nám pomáhal například bývalý ministr školství Petr Vopěnka a diplomatka Jaroslava Moserová. Nesouhlasil jsem s volbou Zdeňka Vostrackého a dodnes si myslím, že rektorem měl být Zdeněk Ryjáček nebo František Ježek. Troufám si tvrdit, že i naše právnická fakulta, a to i přesto, co se o ní napsalo v souvislosti s rychlostudenty, byla a je dobrá. Jsem přesvědčený, že podobné věci se dějí i na jiných vysokých školách, jen se o nich nemluví a nepíše. Proti tomu se tehdejší vedení univerzity mělo pořídně ohradit a utnout vše v zárodku. Dobrý tah udělala bývalá rektorka Ilona Mauritzová, která přivedla pod univerzitu výchovu sester

v bakalářském studiu a ukončila debaty kolem právnické fakulty.

Proč myslíte?

Zdravotnický personál je velice potřebný. A školy mají vychovávat profese potřebné pro společnost. A mou plnou důvěru má i současný rektor Miroslav Holeček.

Chybí Západočeské univerzitě v Plzni ještě nějaká fakulta?

Tak bych to nehodnotil. Spíš by bylo účelné spojit fakulty strojní a elektro a udělat z nich inženýrské studium, kde by mohli v Plzni studovat budoucí stavitelé nebo odborníci na dopravu. Do inženýrského studia je možné zařadit více potřebných oborů a být operativnější při jejich zakládání a třeba i rušení.

Vystudoval jste Matematicko-fyzikální fakultu Univerzity Karlovy. Nemrzí vás někdy, že jste se kvůli vedení univerzity musel vzdát vědecké kariéry?

Ze současného pohledu mne to rozhodně nemrzí. Situace prostě byla tehdy taková. Navíc, když si vzpomenu na své vzory, profesory Ivo Marka a Miroslava Fiedlera, vím, že bych nikdy nedosáhl jejich úrovně.

Takže jsem šťastný, že jsem mohl zažít revoluční dobu a následující roky v čele Západočeské univerzity v Plzni.

A co si myslíte z pohledu matematika o dnešní úrovni studentů?

Když slyším, že se zlepšily znalosti studentů u maturit z matematiky, dovolím si o tom pochybovat. Znalosti jsou žalostné. Mám vnuka ve čtvrté třídě základní školy, učím se s ním matematiku a jsem přesvědčený, že by to gymnazistům nandal. Mladí mají často jen takzvanou kulturu pravého palce. Všimněte si v tramvaji, jen mačkají neustále mobil a píšou zprávy. Pochopitelně ne všichni, ale je jich hodně.

Ale odmaturuji a půjdou studovat na vysoké školy. A ty se o ně v technických oborech ještě možná poperou.

Není to jednoduché. Kdysi jsem se ptal na Oxfordu, jak to dělají, když nemají dostatek studentů. Řekli, snížíme požadavky a vezmeme je. A pak už je to na kantorech, aby je uměli ke studiu přitáhnout a ukázat jim na oboru to zajímavé. A dokázali je natchnout pro zvolené studium. (an)

Fotbalový trenér Karel Krejčí odchází

Opustil tým staronových mistrů FC Viktoria Plzeň, nahradil ho Roman Pivarník

Karel Krejčí jásl, že plzeňští fotbalisté obhájili titul. Foto: FC Viktoria Plzeň

S novým hlavním trenérem vstoupí do letní přípravy FC Viktoria Plzeň. Karla Krejčího nahradí v roli hlavního kouče Roman Pivarník. Devětačtyřicetiletý rodák z Piešťan uzavřel ve Štruncových sadech smlouvu na dva roky s jednoletou opcí. Karel Krejčí tým staronových mistrů opustil po vzájemné dohodě. V budoucím období se chce soustředit na práci u české fotbalové reprezentace.

„Nebylo to pro mě jednoduché rozhodování, nicméně zrálo ve mně dlouhé týdny. Jsem maximalista, který chce odvádět práci na sto procent. V kontextu přípravy reprezentace na červnové EURO přibývaly povinnosti směrem k národnímu týmu, navíc jsem cítil velkou odpovědnost k Viktorii a plzeňskému snu o obhajobě titulu. Fyzicky i psychicky jsem byl často velmi vyčerpan, trpěla tím moje rodina i zdraví,“ objasňuje důvody svého rozhodnutí Karel Krejčí, který dovedl Viktorii Plzeň k historicky čtvrtému mistrovskému titulu.

Společně se svými svěřenci mohl po utkání 26. kola s Baníkem Ostrava slavit čtvrtý titul ve více než stoleté historii klubu.

Jako trenér má za sebou úctyhodný počet vítězství. Ligové klopýtnutí v Brně navíc tým posílilo. „V Brně jsme dostali kulantně řečeno přes ústa. Vyčítal jsem si, že jsme zůstali po zápase Evropské ligy ve Vídni na Moravě, možná bylo lepší odcestovat domů. Brno jsme nezvládli, a dostali tak facku v pravou chvíli. Zlomový moment byl hned v následujícím zápase se Spartou, kdy jsme šli do deseti, ale i přesto zvítězili. To kluky nakoplo k tomu, že jsme pak udělali šňůru do konce podzimu,“ těší Karla Krejčího.

V průběhu loňského podzimu hovořil často o zvládnutí nelehkých zápasů. Neopomenul plzeňskou touhu po vítězství vyzdvihnout i po zlaté mistrovské teče. „V začátku jara jsem přemýšlel o tom, proč herní výkony nebyly takové, jaké bychom si představovali. Jde o to, abyste

zvládali bodovat, i když se totiž nedaří. Od zápasu s Bohemians jsme hráli až do titulu velmi dobrý fotbal, soupeře jsme přehrávali. Například na Spartě jsme ukázali, že mužstvo má pořád obrovskou kvalitu,“ přemýšlí fotbalový trenér. Zisk titulu stavi nejvýše. „Každý titul je příjemný, ale tento je určitě nejceněnější, protože je první v pozici hlavního trenéra,“ dodává Karel Krejčí, který v krajské metropoli znovu probudil fotbalovou mánií zakončenou ziskem mistrovského titulu.

Ta poněkud pohasla vlivem nepodařeného závěru sezony v podobě tří prohraných utkání. „Má bohužel hořký konec. A to říká při plném vědomí toho, jak moc si vážím titulu i způsobu, kterým jsme k němu došli. Není se na co vymlouvat, tyto zápasy jsme jednoduše nezvládli. Chci se omluvit všem lidem, kteří fandí Viktorii Plzeň,“ vzkazuje fanouškům plzeňského fotbalu trenér Karel Krejčí. (red)

Brdský vojenský újezd otevřel 60 procent území

Bývalý Vojenský újezd Brdy je od letošního roku přístupný veřejnosti. Na jaře se tam začalo se značením tras. Jako první je možné využít cestu k Padrbským rybníkům a po brdském hřebeni. Území, kde se teprve pyrotechnická očista připravuje, budou označena cedulí se zákazem vstupu. Práce s odstraňováním munice by měly skončit v roce 2017. V současné době je pro pěší a cykloturisty otevřeno 60 procent území bývalého vojenského újezdu. Dobrou zprávou pro milovníky cyklistiky je to, že nynější značené cyklotrasy v okrajových částech bývalého vojenského prostoru časem doplní asi 165 kilometrů nových cyklotras na území Středočeského a Plzeňského kraje.

Cyklisté si také mohou projet jižní část Brd, kde se nalézají Fajmanovy skály, Chynínské a Míšovské buky nebo přírodní rezervace Getsemanka. Patří ale pod chráněnou krajinnou oblast a nikoliv pod vojenský újezd. Do budoucna by v celých Brdech měla vzniknout až 450kilometrová síť, kterou budou moci cyklisté využívat. Takže tam bude možné podnikat různé cyklovýlety. Lidé si budou moci trasy vybrat podle chuti. Dalšími zajímavými turistickými body na území Chráněné krajinné oblasti Brdy je například zřícenina hradu Valdek, zaniklý klášter na Teslině, lovecký zámek Tři trubky a Třemšín se zlatými žilami.

Vojenský újezd Brdy sloužil jako cvičiště armády se specializovanou dělostřeleckou a leteckou střelnicí až do konce roku 2015. V tomto roce se zákonem rozhodlo o jeho zrušení a přeměnu na chráněnou krajinnou oblast Brdy. Rozsáhlé území o 260 kilometrech čtverečních bylo rozděleno 27 obcím ve Středočeském a Plzeňském kraji, a to v okresech Příbram, Beroun, Rokycany a Plzeň – jih. Lidé budou mít trvale zakázaný vstup do posádkového cvičiště o ploše 35 kilometrů čtverečních v lokalitě Jince – Zaječov – Obecnice a upozorní je na to cedule s trvalým zákazem vstupu. Informace jsou získány z internetových stránek www.voujezd-brdy.cz, další jsou na www.brdy.ochranaprirody.cz (red)

Házenkáři vybojovali třetí mistrovský titul za sebou

Extraligový titul vybojovali už potřetí za sebou v závěru května házenkáři Talentu M.A.T. Plzeň. Ve finále porazili nejlepší tým základní části Duklu Praha 3:1 na zápasy, v posledním utkání vyhráli doma 24:19. Celkově se tak stali ligovými mistry už po šesté. V Plzni nadšeně skandovala celá hala. „Byl to strašně náročný zápas. Dukla se vydala ze všech sil a hrála výborně. V prvním poločase jsme měli problém s proměňováním. Tomáš Petržala chytil perfektně,“ konstatuje na svačkovém webu pětáctýřicetiletý brankář Radek Motlík, který z Plzně odchází a bude hrát na Slovensku za Považskou Bystricu. „Nemyslel jsem na to, že jdu pryč. Chtěl jsem prostě vyhrát třetí titul v Plzni,“ dodává plzeňský kapitán. Dukla nastoupila v sezoně proti Plzni šestkrát, ale porazit ji dokázala pouze jednou a to ve druhém duelu finálové série. Na další titul Pražané čekají od roku 2011. (red)

Severní věž v rohu Doosan Areny ve Štruncových sadech, kde hrají domácí zápasy fotbalisté FC Viktoria Plzeň, je hotová. Začíná stavba jižní věže, která by měla být postavena v závěru letošního roku. Práce financuje klub a zaplatí za to zhruba 90 milionů korun. Věže mají být ve viktoriánských barvách, tedy červené a modré. Po 40 letech přejdou do majetku města Plzně. Foto: Petr Eret

CYKLISTICKÝ SERIÁL

Cyklostojanů přibýlo, ještě jsou potřeba v centru města

Ten, kdo jezdí na kole jen rekreačně, často tento problém ani neřeší. Když na kole někde zastaví, stále ho má na očích.

Pro cyklisty ve městě je ale parkování klíčovou otázkou. Tedy kde a jak kolo zaparkovat, abych se s ním za hodinku, za dvě nebo za půl dne zase setkala a mohla na něm odjet. Pojďme si tedy říci, kde a jak parkovat kolo ve městě, aby nám ho, když ho už nebudeme mít na očích, někdo neodcizil.

První, co budeme řešit je, kam kolo zaparkovat. Cyklostojanů sice v Plzni v posledních letech přibýlo, jejich kvalita je ale dosti rozdílná a zatím chybí v centru města a na mnohých místech, kam cyklisté jezdí. Nejlepší je si najít něco, nejlépe stojan, ale třeba i zábradlí, o co můžeme kolo stabilně opřít tak, aby se jeho mechanické části, které by se mohly poškodit, nedotýkaly „opěradla“.

Pak bychom měli kolo zamknout. Zamyká se vždy rám kola, většinou společně se zadním kolem. Máte-li druhý zámek, i přední kolo. Smyčkou zámku byste měli obemknout rámovou trubku, zadní kolo a parkovací zařízení tak, aby smyčka zámku nešla vyvléknout. Chce-

Kvalitní stojan představuje vhodně tvarované cykloopěradlo na dvě kola.

Foto: Radka Žáková

te-li zloděje opravdu odradit, vytáhněte navíc sedlovku. Na kole bez sedla se opravdu špatně prchá z místa činu.

Nejdůležitější z hlediska prevence odcizení kola je ale zámek. Právě ten mnozí cyklisté podceňují. Používají tenké spi-

rálové zámky, které lze během několika sekund přestřípnout. Ti, kteří už mají zkušenost s ukradením kola, se většinou poučili a zakoupili masivnější zámek: silný řetěz, masivní plastem potažené lano či takzvané účko, tedy zámek ve tvaru podkovy (písmeno U), jehož nejlepší varianty dokážou odolat i sofistikovanému útoku bodovým podchlazením.

Pro všechny tyto zámky platí, že jsou dražší a těžší, a tak se je mnohým cyklistům nechce vozit či do nich investovat. Právě kvalitní zámek může zloděje odradit od krádeže vašeho kola. Pořídít si masivní lanový zámek, podkovu či cik-cak zámek ze silných kovových proužků (vypadá jako zednický metr) je pro používání kola ve městě, kde se od něj stále vzdalujete na dohled, pro cyklistu nezbytné.

Pokud nechcete investovat do zabezpečení svého kola moc peněz, existuje i levnější řešení. Používat bezpečné stojany. V Plzni je máme na více než 100 místech a nabízejí stání pro téměř 450 kol. Pro bezpečné zaparkování, kdy zamknete rámovou trubku kola půlkruhovitou trub-

kou ke stojanu, potřebujete jen maličkou fabku v ceně zhruba 200 korun. Je to sice zámek navíc, ale je lehký, zbytek zajištění kola je již součástí stojanu. Ten je totiž vyroben ze speciálního tvrzeného materiálu odolného proti přehřezání. Postup parkování i seznam těchto stojanů v Plzni najdete na portálu www.plzenskonakole.cz.

V poslední době ale stále více cyklistů jezdí na kole po městě na starších kolech. Postupně tak i do Plzně proniká retro styl. Staré skládačky, favoritky či jiné „herky“ totiž zloděje zdaleka tak nelákají jako novější dvoukolé stroje, které lze mnohem snáze prodat. Vždy totiž platí, že se kradou kola, která se dají dobře a rychle zpeněžit.

Pokud byste se chtěli starosti o parkování zbavit, pořídte si kolo skládací. To nemusíte nikde parkovat před domem, půjde s vámi ve složeném stavu až pod stůl v restauraci nebo do šatny v kině. Možná proto je už i v Plzni skládacích kol vidět stále více.

Radka Žáková, cykloprůvodkyně a editorka portálu plzenskonakole.cz

MĚSTO PROŽIJE ATMOSFÉRU BRAZILSKÉHO RIA, AREÁL ZA OC PLZEŇ PLAZA PROMĚNÍ V OLYMPIJSKÝ PARK

V době konání 31. letních olympijských her v Rio de Janeiru od 5. do 21. srpna bude západočeská metropole jedním ze čtyř míst v Česku, kde vznikne olympijský park. Hlavní park na Lipně doplní parky v Ostravě, Pardubicích a v Plzni. Olympijský park Plzeň bude rozmístěn v areálu za OC Plzeň Plaza. V prostoru kolem amfiteátru vznikne olympijská fan zóna s velkoplošnou obrazovkou, na které budou moci návštěvníci sledovat přímé přenosy z brazilského Ria, společně fandit českým sportovcům,

a sdílet tak atmosféru největší letošní světové sportovní události.

Připraven je bohatý doprovodný program, lidé se mohou těšit na autogramiády sportovců i soutěže. Návštěvníci zažijí i pravou brazilskou atmosféru. Tematický program i občerstvení ve stylu největšího státu Jižní Ameriky, přírodní tančírna v rytmu samby s učiteli tance, slavnostní zahajovací show, hudba a zábava zaplní zejména večery všech dnů provozu olympijského parku.

Rodinný program a především možnost vyzkoušet si různé sporty nabídne zájemcům prostor parku za řekou Mží. Příležitost zasportovat si pod vedením odborných lektorů v 11 sektorech rozdělených podle sportovních odvětví jistě přiláká velký počet návštěvníků, kteří se zároveň seznámí i s konkrétními plzeňskými sportovními kluby. Právě ty se hlavní měrou podílejí na tvorbě sportovního programu Olympijského parku Plzeň, který chce přispět k šíření olympijských ideálů.

Pro děti a mladé lidi jsou ve všedních dnech v období od 8. do 19. srpna připraveny i příměstské tábory a sportovní kempy. Uskuteční se na vybraných plzeňských školách a sportovištích, přihlásit své ratolesti a získat bližší informace je možné na www.sport.plzen.eu/olympijskypark. Cena táborů i kempů je na pět dní 1800 korun včetně stravy.

Přípravou na Olympijský park Plzeň, který západočeská metropole vnímá jako výbornou možnost, jak propagovat sport a pohyb mezi obyvateli, bude veřejná

štafeta. Při ní zájemci z řad široké veřejnosti, plzeňských sportovců a osobností zdolají po svých, na bruslích, koloběžkách nebo na kolech reálnou vzdálenost z Plzně do Ria. Ujetí 9 800 kilometrů bude symbolizovat více než 20 tisíc okruhů in-line dráhy voudleveckém Škoda sport parku. Podrobnosti ke štafetě budou zveřejněny do konce června.

Pořadatelem Olympijského parku Plzeň je statutární město Plzeň, zastoupené Odborem prezentace a marketingu a Odborem sportu Magistrátu města Plzně. Velká sportovní událost, kterou západočeská metropole v srpnu ožije, zapadá do městské koncepce sportu. Její součástí je i celoroční kampaň na podporu pohybu Plzeňanů.

Hlavními partnery plzeňského olympijského parku jsou Český olympijský výbor, Plzeňský kraj, Plzeňský Prazdroj, Bohemia Sekta a OC Plzeň Plaza. Bližší informace o přípravách parku a konkrétním programu jsou na www.sport.plzen.eu. Další české olympijské parky představují webové stránky www.olympijskeparks.cz.

Sportovní příměstské tábory a kempy pro děti a mládež Příležitost vyzkoušet si široké spektrum sportů

- 1. TURNUS 8. - 12. 8. 2016
- 2. TURNUS 15. - 19. 8. 2016

Sportovní tábory pro děti 6 - 12 let 1. ZŠ Plzeň – 2. ZŠ Plzeň – 20. ZŠ Plzeň

Kontakt a registrace:
e-mail: tabor-rio2016@plzen.eu
tel.: 739 995 817

Sportovní kempy pro mládež 12 - 17 let Každý den na jiném sportovišti

Kontakt a registrace:
e-mail: kemp-rio2016@plzen.eu
tel.: 736 683 605

Sportovní karta

Sportovní karta bude určena pro aktivní návštěvníky Olympijského parku Plzeň, kteří v jednotlivých lokalitách absolvují různé sportovní disciplíny. Na úspěšné sportovce čekají zajímavé ceny.

Pivovarské muzeum v Plzni

Každý, kdo navštíví v době konání olympijských her Pivovarské muzeum v Plzni, bude mít se svou vstupenkou z muzea nárok na vstup zdarma do Olympijského parku Plzeň.

Víkendová sportoviště

O víkendech se k programu Olympijského parku Plzeň připojí další lokality:

Velký bolevecký rybník
Slavia VŠ Plzeň u Borského parku
Atletický stadion města Plzně
TJ Lokomotiva Plzeň
Armádní střelecký stadion Lobzy

OLYMPIJSKÝ PARK PLZEŇ 2016

www.sport.plzen.eu

Barokní festival láká na západ Čech

Novinkou bude pravidelná autobusová doprava na všechny akce

Do vybraných barokních památek a míst v Plzeňském kraji se během prázdnin opět vrací kulturní program, který navazuje na úspěšný festival 9 týdnů baroka.

Letní zážitky pro rodiny s dětmi, zájemce o barokní kulturu a pro domácí i zahraniční návštěvníky připravuje přes 20 regionálních pořadatelů a koordinuje Plzeň 2015. Pro diváky je připravena vážná hudba, divadlo a průvody, tanec, tradiční gastronomie, vůně nebo iluminace památek.

Letos organizátoři přichystali čtyři komponované barokní slavnosti ve fran-tišánském klášteře spravovaném Muzeem Českého lesa v Tachově 15. července, na zámku Hrádek u Sušice 22. července, na zámku Zelená hora 20. srpna a v Manětíně 26. srpna.

Na každou z nich vyjede autobus z Plzně a zájemci se mohou těšit na speciální prohlídku památek, barokní hudbu i oblíbené barokní ohňostroje.

Všechny další prázdninové víkendy zaplní programem řada regionálních partnerů, kteří pokračují inspirování projektem 9 týdnů baroka z roku 2015.

Festival byl v předchozím roce součástí projektu Plzeň – Evropské hlavní město kultury 2015 a představil obyvatelům a návštěvníkům Plzeňského kraje barokní památky v nezvyklých podobách.

Novinkou letošního festivalu je právě pravidelná autobusová doprava na všechny barokní slavnosti. Ta bude vyjíždět od

Snímek z loňského představení na Zelené hoře v Nepomuku.

Foto: Milan Vachal

Informačního centra Plzeňského kraje na náměstí Republiky 17.

Jízdenky spolu se vstupenkami je možné zakoupit již nyní na portálech GoOut.cz a Plzeňská vstupenka, případně osobně v Turistickém informačním centru města Plzně či v DEPO2015. Ceny vstupného se pohybují od 100 do 270 ko-

run, v prodeji jsou také zvýhodněné balíčky zahrnující vstupné, jízdné i uzavřené prohlídky vybraných památek a další benefity za 300 nebo 350 korun.

Podrobnější informace naleznou zájemci na internetových stránkách www.zapadoceskebaroko.cz a na webu www.baroko2016.cz. (mr)

Živá ulice opět promění centrum města

Místo velkého podia příjemná pouliční slavnost s hudbou na náměstí Republiky. Z Proluky hřiště pro děti, večírky pod korunami růžových keřů v Šafaříkových sadech a U Branky hudební klub pod širým nebem. Tak změní už popáté během léta centrum Plzně festival Živá ulice. Vstup na všechny akce je zdarma. Festival už tradičně nabídne bohatý kulturní program od července do září. Dny od 10. do 13. července budou patřit pouličnímu divadlu. První blok Za dveřmi je divadlo přiveze do Mlýnské strouhy soubory z Čech i zahraničí. Vystoupí duo Bratři v triku nebo Squadra Sua, chybět nebudou ani zahraniční performeři. „Přijede polský soubor Teatr Osmého Dnia nebo italský performer Matteo Galbusera. Kromě divadla se ale lidé mohou těšit i na několik vybraných koncertů a DJs produkci v dramaturgii Inspiral Garden a Místních Borců, které navadí na hlavní blok,“ prozrazuje Matěj Halaš, organizátor festivalu. Srpnový program oživí Proluku, Šafaříkovy sady, prostor U Branky a náměstí Republiky. Hudební program bude tvořit stěžejní část a vystoupí na něm například Kníry, Xavier Baumaxa, Jiří Schmitzer, Gadjó.cz, Anna Polívková, Voila! a další.

„Jako každý rok jsme připravili také dva dny nezávislé módy a designu Plzeň Fashion Days, dva dny Babylonu na Plotně, food festivalu národnostních

menšin žijících v Plzni a okolí. Proluku opět proměníme v dětské hřiště a v rámci Namlouváníček se uskuteční i letní silent kino,“ doplňuje Těňa Švehlová, koordinátorka doprovodných programů.

Pátý ročník se bude snažit navodit především příjemnou uvolněnou atmosféru. „Barevná světylka, vychlazená dvanáctka a muzikanti na dotek. Sejdeme se společně a užijeme si letní večery jako na dovolené. Každý večer bude patřit na náměstí jinému tématu, swingové letní noci, balkánskému večírku, písničkářskému oddychu. Své nezastupitelné místo budou mít samozřejmě i plzeňské kapely, tradičně vystoupí Znouzectnost, ale těšit se můžete i na nové tváře,“ láká Matěj Halaš. Plzeňská Namlouváníčka, tedy program v Proluce a Inspiral Garden, se budou konat od 12. do 14. srpna. Od 15. do 21. srpna se přidají scény na náměstí Republiky a U Branky.

Živou ulici už tradičně ukončí první zářijovou nedělí Festival polévky. Ochutnávat ze 40litrových kotlů dovezených z Maďarska bude možné 4. září.

„Festival polévky má v Plzni svoji tradici. Letos poprvé jsme ho uspořádali i na jaře, kdy jsme dosáhli rekordu v počtu snědených porcí. Uvidíme, jestli v září padne nový rekord. Rozhodně přijďte ochutnávat,“ zve Matěj Halaš. Více informací je na internetových stránkách www.zivaulice.eu. (red)

V Městanské besedě herci možná zabloudí

Téměř bez kulis odehraje divadelní spolek Kašpar letos 8. a 9. srpna v Městanské besedě Shakespearovu tragédii Romeo a Julie. Hru připravil Jakub Špalek, její režisér a šéf divadelního spolku.

V Plzni se bude hrát venku, zahrada bude sama o sobě kulisa. Proč?

Na tuto možnost, že by mohla hrát sama budova Městanské besedy, její vchody, okna, venkovní schodiště, altán na zahradě a další prvky, co tam jsou, nás přivedla dramaturgie objektu. A mně se to zalíbilo. Tu zahradu znám, už jsme tam několikrát hráli a naštěstí máme s podobnými úpravami her na míru prostředí zkušenosti.

Tím myslíte nejspíš hrad Kašperk, kam pravidelně v létě jezdíte?

Ano, naučil nás to Kašperk. Je tak úzký, že se tam naše kulisy z Divadla v Celetné nevejdou. Musíme tedy pokážde celou hru předělat na konkrétní prostor. Je to opravdu pracné pro techniku, herce i pro

mě. V Plzni to bude obdobné, i když očekávám ještě mnohem silnější adrenalin. Za Městanskou besedou totiž nebudeme moci zkoušet noc před tím, takže nebudeme vědět, jak to bude vypadat ve světlech. A hlavně neznáme kromě šaten a pódia Velkého sálu další vnitřní prostory. Takže netušíme, jestli někde na chodbě při přebíhání nezabloudíme. Bude to dost napínavé. Ale zároveň ta autentičnost umí způsobit silný divácký zážitek

Romea a Julii jste upravil pro osm osob. Co bylo důvodem a co důsledkem?

Ty texty jsou svým způsobem staré a z různých důvodů jim razantnější úprava pomůže. V případě Romea a Julie jsme chtěli doplatit silnější, zajímavější figury kolem hlavních postav místo většího počtu epizodních a méně výrazných postav. A chtěli jsme také posílit Ples. Je zážitkem pro oči i uši. Hraje tam dobová kapela a zazní pět původních písní. Upřímně si myslím, že ta úprava textu jasně pomohla. (red)

Techmanie připravila Léto na hraně zákona

Mladí návštěvníci si zkoušejí praktiky kriminalistů.

Foto: Techmania Science Center

Vyšetřit zločin, uniknout očím kamer a uším odposlechu nebo zjistit, kolik pravdy se skrývá v Neznámkovi či Star Wars. Taková je nabídka Techmania Science Center pro letošní prázdniny. Připravili tam totiž Léto na hraně zákona a Sci-fi prázdniny. „Léto na hraně záko-

na propojí aktivity v nové expozici Top Secret s nabídkou programů Kriminálka TSC v laboratořích. Návštěvníci si mohou užít práci špiónů, například nakládání s falešnou identitou, šifrování a dešifrování dokumentů, odposlouchávání, porovnávání satelitních snímků nebo tře-

ba proplétání se mezi laserovými paprsky,“ říká mluvčí centra Markéta Čekanová.

Expozice vede několika misemi, v nichž návštěvníci musejí plnit náročné úkoly, odhalovat zločince nebo teroristy, zachraňovat životy a hlavně používat vlastní důvtip. „Pokud navíc absolvují forenzní činnosti v laboratořích, kde se hledá vrah, zloděj a organizovaná banda pytláků, mohou se následně přátelům chlubit, že jsou skutečnými špióny a forenzními experty,“ dodává Markéta Čekanová.

Pro milovníky sci-fi literatury a filmu je navíc na celé prázdniny připraven cyklus přednášek, které odhalí vědu a fantazii ve známých titulech. S využitím techniky v novém 3D Cinema se lidé podívají doslova za kulisy Verneova románu Ze Země na Měsíc, populárního Neznámk, děl A. C. Clarka či Ludvíka Součka a těšit se mohou třeba i na Star Wars nebo Ikarii XB-1. S její projekcí se v centru navíc počítá přímo v den 53. výročí její premiéry, tedy 26. července. (red)

Umělecký šéf Divadla Alfa Tomáš Dvořák slavil

Šedesáté narozeniny oslavil 1. června jeden z nejvýznamnějších tvůrců plzeňské kulturní scény, umělecký šéf Divadla Alfa Tomáš Dvořák.

Režisér a loutkoherec je spjatý s tvorbou plzeňské divadelní scény více než třicet let. „Je podepsán pod desítkami inscenací Divadla Alfa, včetně těch nejúspěšnějších kousků, jako jsou Jéminkote, Psohlavci, Tři mušketýři nebo James Blond,“ zdůrazňuje ředitel Divadla Alfa Jakub Hora.

Tomáš Dvořák je podle ředitele snad jediným skutečným pokračovatelem tradičního českého iluzivního loutkového divadla, často experimentuje s tím, co všechno „loutky na scéně dovedou“. Jeho díla získala desítky ocenění po celém světě, dostal také Cenu literárního fondu. (red)

Přednáší na rekvalifikačních kurzech v univerzitní knihovně, působí na Fakultě filozofické Západočeské univerzity v Plzni a bádá v městské knihovně, ve svém dřívějším působišti. Svůj volný čas tak trávil bývalá ředi-

telka Knihovny města Plzně Dagmar Svatková (na snímku), která 29. června oslaví sedmdesáté narozeniny. „Těším se, že se na naší chalupě na Sušicku sejde celá rodina. Celý náš rod odtamtud pochází. Dobře se najíme a hlavně si popovídáme,“ líčí svoji představu narozeninové oslavy.

Jak to tak vypadá, jste stále v jednom kole. Umíte vůbec relaxovat?

Mám pejska, australského silky teriéra. Je trochu tvrdohlavý, ale miláček rodiny. A ten si žádá své. Každý den s ním nachodím až šest kilometrů, u toho si skvěle vyčistím hlavu. A práce mě pořád baví, jsem i trochu smutná, že už tolik neučím.

Vás to neunavuje?

Ne, naopak mne to nabíjí. Mluvit s mladými lidmi je úžasná věc. Sice jsou na tom ve srovnání s naší generací hůř v gramatice a vůbec v úrovni českého jazyka, ale zase

ROZHOVOR

Dagmar Svatková: Je třeba žít naplno a snažit se být optimista

jsou chytřejší jinak. Hlavně technicky. Každé setkání s nimi mne o nějaký nový poznatek obohatí.

Proč tedy mají handicap v českém jazyce a třeba, jak tvrdí mnozí kantoři, i v matematice?

Myslím si, že je to v samotném systému našeho školství a hlavně mají k dispozici techniku, kvůli níž je to tak rozšířený jev. Vede je totiž ke zkratce. Do mobilů se třeba moc nepiší háčky, čárky, na tvrdém či měkkém i také moc nezáleží. Rozhoduje rychlost a pravidla prostě dostávají na frak. **Sama sledujete technické novinky?**

Nemám moc ráda facebook, tak jsem se odhlásila, ale bylo to hodně složité. Přihlásit se je jednoduché, ale odhlásit se vám jen tak nepodaří. Trvalo to, ale povedlo se. Jinak se snažím jít s dobou, ráda poznávám nové věci a pořád se učím. Je skvělé sledovat, co přinese každý den no-

vého. Je třeba žít naplno a být optimista. Mně stačí i to, že jsem se dožila takového věku v plné síle a že můžu pracovat.

Vážně po ničem netoužíte?

Toužit není to přesné slovo, ale kdyby se třeba namanula cesta kolem světa, jsem na ni sbalená za dvě hodiny. Uvítám jakoukoli další výzvu.

Vraťme se ještě k vaší práci. Na čem bádáte v městské knihovně?

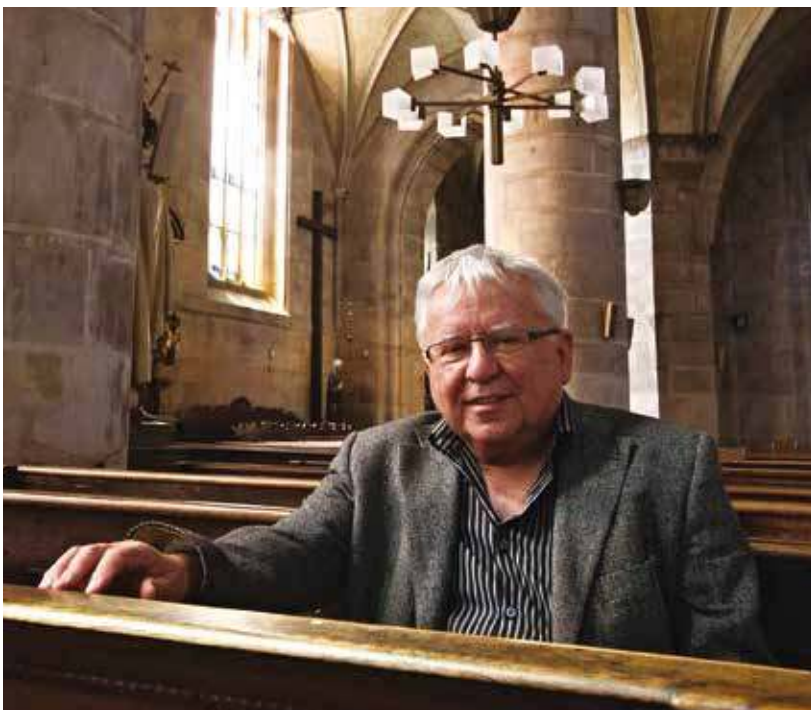
Chci detailně zmapovat historii knihovny a píšu o tom knihu. Chtěla jsem ji vydat k letošnímu 140. výročí založení knihovny, ale nepovedlo se. Je na to potřeba více času. Hledání různých dokumentů zabere mnohdy obrovské množství hodin. Zatím se mi například nepodařilo nalézt písemný doklad o založení knihovny. Je to sice patrné z dalších dokumentů, ale ten základní chybí. Ještě ani nevím, jak se bude knížka jmenovat, ale chtěla bych ji dokončit do dvou let. (an)

Chrám sv. Bartoloměje čeká rekonstrukce

Biskupství plánuje restaurování katedrály, novou katedru, vyhříváné lavice a pohotovostní toaletu

Obrovská rekonstrukce za více než 90 milionů korun čeká katedrálu sv. Bartoloměje. Plzeňské biskupství totiž plánuje zrestaurovat fresky a malby na stěnách, oltáře a umělecká díla a dodat vyhřívání do barokních lavic, vybudovat novou elektroinstalaci a v podkrovní kostela expozici zaměřenou na historii zvonů. „Bude odsud vidět unikátní gotický krov, takzvaná ležatá stolice z roku 1528. Plzeň si tehdy pozvala na její stavbu zřejmě tesaře ze zahraničí a ukázalo se, že předbehla dobu. Taková konstrukce krovu se rozšířila až po roce 1600,“ upozorňuje architekt Jan Soukup, který už pomohl zrekonstruovat množství sakrálních staveb v Plzeňském kraji. Patří mezi ně například františkánský klášter v Plzni a Muzeum církevního umění plzeňské diecéze, obě plzeňské synagogy, klášter Chotěšov nebo kostelík U Ježíška, který je pro něho, jak sám říká, srdeční záležitostí.

V presbytáři u hlavního oltáře kostela sv. Bartoloměje by měla být dokončena úprava zhotovením nové katedry biskupa. Plzeňské biskupství počítá také s vybudováním toa-

Jan Soukup v katedrále.

Foto: Petr Eret

let. „Bude to taková nenápadná tmavá skříň v severní předsíni, ale poslouží jen jako pohotovostní zařízení zejména při koncertech a bohoslužbách. Rozhodně nebude k dispozici turistům,“ říká Jan Soukup.

Rekonstrukci by měla z devadesáti procent uhradit dotace z Evropské unie vyhlášená právě pro tyto účely a zbylých deset procent bude muset zaplatit plzeňské biskupství. Proto podalo na jaře žádost a v červenci by mělo být rozhodnuto, zda finance ze Strukturálního fondu Integrovaného regionálního operačního programu dostane.

Katedrála sv. Bartoloměje uprostřed náměstí se začala stavět po roce 1340. Žádné písemné zprávy s přesným údajem o zahájení stavby se nedochovaly.

Nejprve byla filiálkou farního kostela Všech svatých v sousední obci Malice, v současnosti čtvrti Roudná. Patronem kostela byl český král, a to do roku 1322, kdy se Jan Lucemburský tohoto práva vzdal ve prospěch řádu německých rytířů. Od poloviny 14. století je farním kostelem. (an)

Robert Plant vystoupí v Plzni úplně poprvé

Zpěvák Robert Plant (na snímku), jeden z největších světových hudebníků a nezaměnitelný hlas skupiny Led Zepelin, nositel Řádu Britského impéria a několika cen Grammy, se vrací do České republiky. Letos 7. července vystoupí v amfiteátru na Lochotíně v doprovodu Sensational Space Shifters. V západočeské metropoli a v Plzeňském kraji to bude podle organizátorů jeho absolutně první koncert. Na něj mohou získat dvě volné vstupenky i čtenáři Radničních listů. Dostane je ten, kdo odpoví správně na soutěžní otázku, odešle ji do 29. června na adresu redakce či e-mail soutez.RadnicniListy@plzen.eu pod heslem Robert Plant a bude vylosován. Otázka zní: Jak se jmenuje společné album Roberta Planta a country zpěvačky Alison Krauss z roku 2007, za které obdrželi nejprestižnější hudební ocenění, cenu Grammy? (red)

Sady zdobí Cesta Jana Hanče

Cesta Jana Hanče ozvláštňuje od 30. května Křížkovy sady v centru města. Byl tam odhalen soubor sedmi reliéfů Viktora Karlíka s citáty z Hančovy knihy Události. Připomíná 100. výročí narození tohoto plzeňského rodáka, básníka, prozaika, překladatele a sportovce, který se narodil 30. května 1916 v Plzni a 19. července 1963 zemřel v Praze.

„Hančovy verše a prózy o městské atmosféře a lidském osudu z Události dodnes kromě jiného vyvolávají debatu o vlastním poslání literatury a její úloze ve společnosti,“ upozorňuje Květuše Sokolová z Odboru kultury Magistrátu města Plzně. Jan Hanč byl také členem legendární umělecké Skupiny 42. Stal se jím jako poslední, až během roku 1945, ale jeho verše a básnické prózy o městské atmosféře a lidském osudu vydané ve sbírce Události z roku 1948 považuje současná literární historie za nejpresnější výraz skupinových snah. Po rozpadu Skupiny 42 v roce 1948 přišel Jan Hanč spolu se stovkami jiných spisovatelů o publikační možnosti a působil v ústraní. (red)

Magistrát nabízí výstavní prostor

Magistrát města Plzně nabízí k zapůjčení výstavní prostor v mázhauzu radnice na rok 2017. Je vyhrazen především pro neziskové organizace, školy či fyzické osoby. Informace včetně žádosti a pokynů pro vystavovatele jsou na www.plzen.eu nebo na telefonním čísle 378 032 509, kontaktní osoba Kristýna Svátková, svatkovakr@plzen.eu. Žádosti je možné podávat nejpozději do 31. července 2016. (red)

Mázhauz představí Josefa Kajetána Tyla

Výstava inspirovaná osobností Josefa Kajetána Tyla (na obrázku) se uskuteční od 18. července do 5. srpna v mázhauzu plzeňské radnice. Letos si totiž Plzeň připomene 160. výročí úmrtí tohoto významného českého dramatika, herce, prozaika a novináře, který se narodil 4. února 1808 a zemřel 11. července 1856. Město navštívil celkem třikrát. Poprvé v roce 1829, kdy přijel s Hilmerovou společností, v roce 1840 zde také pohostinsky vystupoval a v roce 1856 přijel už vyčerpaný a nemocný. Ve věku 48 let tady zemřel a je pohřben na Mikulášském hřbitově. Jeho jméno nese mimo jiné Divadlo Josefa Kajetána Tyla či Tylova ulice. Organizátorem výstavy je Odbor kultury Magistrátu města Plzně. (red)

Kamil Halbich bude bojovat s větrnými mlýny U Zvonu

Pražský herec Kamil Halbich, který se poprvé před kamerou objevil v seriálu Chlapci a chlapi, zahrál si v pohádce Tři bratři a řadě dalších filmů, se stane letošní hvězdou festivalu Divadelní léto pod plzeňským nebem.

Čeká ho hlavní role ve hře Don Quijote, kterou na motivy nejslavnějšího španělského románu všech dob napsal umělecký šéf divadelního léta a zároveň režisér inscenace Vilém Dubnička. „Jako bytostnému idealistovi je mi jakési donquijotství vlastní. Zároveň mám pocit, že každý z nás je občas tak trochu Don Quijote. Ta postava ale není zdaleka černobílá, což se pokusíme v inscenaci ukázat. Pochopitelně hravě, s nadhledem a humorem,“ říká režisér a herec Vilém Dubnička. Připomíná, že letos v dubnu uplynulo právě 400 let od smrti autora Dona Quijota spisovatele Miguela de Cervantese.

S Kamilem Halbichem se na jevišti sejdou herci plzeňských i mimoplzeňských divadel, mimo jiné Bronislav Kotiš, Antonín Procházka mladší, Diana Toniková nebo Jana Kubátová. „Don Quijote je člo-

Pražský herec Kamil Halbich v roli Dona Quijota.

Foto: archiv

víček, který „ulítává“ na rytířských hrdinských románech, až mu z toho „hrábne“ a vydá se do světa. Myslím si, že v takovém virtuálním světě žijeme všichni, reklamám, internetu, tomu se nevyhneme, někoho to poznamená víc, někoho méně. To je pro mě to největší téma, které ve hře je,“ popisuje Kamil Halbich.

Festival už podeváté ožíví na začátku letních prázdnin historické centrum krajské metropole. Kromě premiéry 2. července a deseti repríz Dona Quijota mohou zájemci vidět také loňskou velmi úspěšnou komedii Prokletí rodu Baskervillů aneb Pozor, zlý pes! s Pavlem Batkem v roli Sherlocka Holmesa. V rámci vedlejšího programu chtějí organizátoři také divákům představit další typ jevištního umění takzvaný Improzápas, který na venkovní scéně není tak často k vidění. Divadelní léto je největším open air divadelním festivalem v Plzeňském kraji, v posledních letech se jeho návštěvnost ustálila na osmi tisících diváků. Jeviště s hledištěm pro 400 diváků vznikne letos poprvé na prostranství U Zvonu. Don Quijote bude mít reprízy 3., 6., 7., 8., 10., 11., 12., 13., 14. a 15. července. Prokletí rodu Baskervillů aneb Pozor, zlý pes! se bude hrát 20., 21., 22., 23., 24., 25. a 26. července. Vstupenky se prodávají prostřednictvím sítě GoOut www.goout.cz a k dostání jsou také v recepci DEPO2015 v Presslově ulici. (red)

ROZHOVOR

Tomáš Pilař: Radames přijede na hřebci, Aida na velbloudu

Režisér a šéf opery Tomáš Pilař při zkoušce v divadle.

Foto: archiv

Vrcholné dílo italského skladatele Giuseppe Verdiho Aida se představí 1. července v Lochotínském amfiteátru. Uvede jej Divadlo Josefa Kajetána v Plzni, a zahájí tak tradici open air operních festivalů v krajské metropoli. Monumentální dílo, v jehož hlavních rolích se představí pěvecké hvězdy evropského formátu jako Ivana Veberová, Eva Urbanová, Paolo Lardizzone a Ivan Marino, režiruje sedmadvacetiletý režisér Tomáš Pilař, umělecký šéf opery divadla. Na kontě už má řadu představení v kamenných divadlech i pod širým nebem. První jeho režii mimo divadelní prostory byl Lancelot na hradě Špilberk v Brně. „Bylo to v době studií

a tehdy jsem zjistil, že představení pod širým nebem mají jedinečnou atmosféru. Když si třeba vzpomenu na Janáčkovu Lišku Bystroušku v Brně, to byla magie. Hrál se před Janáčkovým divadlem a v dálce se daly vytušit Bílovice, kam je zasazen děj opery a kde pobýval autor libreta Rudolf Těsnohlídek,“ vzpomíná Tomáš Pilař.

Proč jste se rozhodli inscenovat pod širým nebem právě Aidu?

Protože je to jedna z nejatraktivnějších oper, která umožňuje mimo kamenné divadlo velice zajímavé scénické ztvárnění.

Nač se tedy mohou diváci těšit? Bude se hodně lišit od Aidy, která je na repertoáru plzeňské opery od roku 2014?

Bude zcela jiná. S monumentálními kulisami, akrobaty, tanečníky s ohněm, velkými sbory, baletem a kostýmy starověkého Egypta. Účinkovat v ní bude tři sta lidí. Základem scénografie jsou tři velkoplošné obrazovky, na kterých se bude promítat videoart Petra Hlouška. Vytvořil velmi efektní egyptské město i s Nilem. Diváci se mohou těšit také na světelnou show, jaká bývá na velkých rockových koncertech.

Světlo dokáže vytvořit neopakovatelnou atmosféru. Loni, když na koncertě v amfiteátru zpívala Eva Urbanová Libušino proroctví, padla mlha a při slovech, že český národ nikdy neskoná, ji prosvítily světelné paprsky. Rázem se vytvořila magická kulisa, se kterou jsme nepočítali. Ale bylo to úžasné. Závěr Aidy podtrhuje právě hra s paprsky, obě hlavní postavy umírají a odcházejí do světla. Nechte se překvapit.

V Metropolitní opeře v New Yorku vjel Radames na jeviště na vozíku taženém koňmi. Neplánujete něco podobného, když k tomu máte v amfiteátru prostor?

Budeme mít dva koně. Radames právě na jednom z nich, černém fríském hřebci, přiválá z vítězného tažení. Aida zase usedne

na velblouda. Sice to nejprve vyvolalo mezi představiteli mírné obavy, ale pak do toho šli. Zvířata jsou cvičená, pocházejí z cirkusu Bernes, jsou zvyklá na světelné efekty, hlasitou hudbu a podobně.

Bude to jen jediné představení opery pod širým nebem nebo máte v plánu vytvořit tradici operních open air?

Pro letošek jediné, ale už máme vytvořený dramaturgický plán na příštích pět let a s operními představeními počítáme. Příští rok bude ještě zajímavější opera než Aida a další rok bude titul ještě atraktivnější. Rozhodně to nebude jen tvorba Verdiho, ale podrobnosti prozradím až 1. července při uvedení Aidy. **Plzeň se tak vlastně stane jediným městem v České republice, ve kterém se bude taková akce konat. Nebo se pletu?**

Inscenovat opery pod širým nebem je organizačně i finančně velice náročné. Plzeň je zatím jediná, která se toho v České republice v takové šíři nebojí. Pokud vím, operní představení se odehrávají za denního světla a v menším rozsahu jen v pražské Šárce. Máme ambice vytvořit v Plzni festivaly podobné těm, které se konají v Koblenzi v Německu nebo v italské Veroně. A na nich chceme představovat světové operní špičky. Těší mě, že ve světě se už o nás ví a umělci mají zájem tady vystoupit. (an)

HÁDEJTE S TECHMANÍ

Průměr kopule budovy 3D Planetária v Techmania Science Center, na kterou se promítají i filmy, je 14 metrů. To je správná odpověď z minulého čísla. Vylosována byla Božena Divišková a vyhrává dvě vstupenky a další ceny.

Nová otázka je zaměřena na expozice v Techmanii, na nichž si lze vyzkoušet různé přírodní zákony a jevy. Například je možné zjistit, kolik by člověk vážil na té které planetě sluneční soustavy.

Víte, kde by vážil nejvíce?

- a) na Saturnu
- b) na Neptunu
- c) na Jupiteru

Odpovědi mohou zájemci posílat do 31. srpna na adresu redakce. K dispozici mají také e-mail soutez.RadnicniListy@plzen.eu. Přípříklad heslo Hádejte s Techmaní, své jméno a bydliště.

Výherce opět získá dvě vstupenky do tohoto interaktivního centra ve zrekonstruované tovární hale v areálu plzeňské Škodovky a další zajímavé ceny. (red)

Lukáš Vilt: Hlavně hopsej nebo prostě sed'

Plzeňský fotbalový klub vyhrál již počtvrté nejvyšší českou fotbalovou ligu a drží tedy dál žezlo pro krále této soutěže. A úspěch je možné oslavit i v plzeňském Divadle Josefa Kajetána Tyla. Stačí si přehodit přes oblek nebo večerní šaty šálu Viktorky a přijít na muzikál Viktorika Plzeň! aneb Jinak to nevidím, který ukazuje oblíbené hráče tak, jak je ztvárnily hvězdy plzeňského muzikálu. „Vždyt obojí je vlastně divadlo i sport zároveň,“ říká choreograf inscenace Lukáš Vilt.

Hráči Viktorky, fanoušci, Zlatokopky, ale i alegorické postavy jako Mič, Gól nebo Penalta. To vše se setkává v muzikálu, který se odehrává na unikátním 28 metrů dlouhém zeleném fotbalovém hřišti na jevišti Nového divadla. „To opravdu není vidět nikde jinde,“ zdůrazňuje Lukáš Vilt. „Celý muzikál má být vlastně nadsázkou, lidé se mají pobavit a odreagovat. Ale choreografie nesmí být trapná. Odhadnout míru toho, kdy je to vtipné, ale ne trapné, je opravdu těžké. Ale věřím, že se nám to nakonec povedlo,“ usmívá se choreograf a dodává, že velké revuální scény ho baví. A jak se vymyslí taková choreografie pro Mič nebo Penaltu? „Tyto postavy jsou hodně výrazné a dodávají představení ještě

Na snímku scéna z muzikálu.

Foto: DJKT

extra nadsázkou. Postavu Miče hraje Jan Kaleta. Řekl jsem mu, hlavně hopsej, a když nevíš co, prostě sed'. To byl základ,“ vzpomíná choreograf. Hlavní Zlatokopku, která na diskotéce „sbalí“ fotbalového bosse Jardu, hraje Kateřina Herčíková. „Mně se líbí, že příběh není jen o fotbalistech Viktorky, ale má i další linie. Například postava skalního fanouška Františka, to je člověk, který je pro Viktorku opravdu zapálený a prožívá to se vším všudy, spí i v povlečení s motivy klubu. Myslím, že je super, když je někdo pro něco

takhle nadšený,“ zamýšlí se herečka. Sama fotbalovou fanynkou není.

Kdo ale fotbal i plzeňskou Viktorku sleduje, je režisér Tomáš Svoboda. „Napsal i libreto a z Plzně pochází. Předobrazem fanouška Františka se navíc tak trochu stal jeho vlastní otec,“ připomíná Lukáš Vilt. Nepřeslechutelná je hudba od Reného Rypara. „Řada melodií určitě utkví lidem v paměti. Myslím, že si většina diváků při odchodu z divadla zpívá hymnu červená-modrá,“ usmívá se Kateřina Herčíková. (red)

SOUTĚŽÍME S DIVADLEM

Loňský koncert v amfiteátru navštívilo pět tisíc lidí. To je odpověď na otázku z minulého čísla. Správně odpověděl Jiří Štrunc a vyhrává vstupenky do divadla a drobné dárky.

I tentokrát lze soutěžit. S humorem a bizarností zachycuje dojemný snímek Daniela Schmidta Vila Verdi osudy vysloužilých operních hvězd. Podle filmu vznikla pro starší ansámbl souboru berlínské Volksbühne ve světové premiéře jevištní adaptace Christopa Klimkeho. Staří umělci předvádějí své peripetie a bojují s magistrátem o budoucnost svého pečovatelského domu Vila Verdi. Příběh pomíjivosti slávy a propadivnosti lidského osudu, který „chvilí křičí na jevišti světa, aby pro něj vzápětí spadla opona“ uvádí Divadlo Josefa Kajetána Tyla v české premiéře. A otázka zní, koho ztvárňuje herečka Monika Švábová? Odpověď je na www.djkt.eu. Lze ji posílat do 31. srpna na adresu redakce. K dispozici je také e-mail soutez.RadnicniListy@plzen.eu. Nezapomeňte připsat heslo Soutěžíme s divadlem. (red)

SPRÁVNÝ TIP S ALFOU

Na snímku ukázka z představení Lékařem proti své vůli. Foto: Josef Ptáček

Divadlo Alfa si pro svoji čtvrtou premiéru sezony 2015/2016 vybralo poněkud bláznivou komedii Lékařem proti své vůli, která je jednou z méně známých Moliérových her. Svě loutkové pojetí francouzské klasiky představí v dramaturgii Pavla Vašíčka a Petry Kosové osvědčená tvůrčí dvojice Alfí, umělecký šéf souboru, režisér Tomáš Dvořák a výtvarník Ivan Nesveda. Hlavní postavou příběhu je drvoštěp Sganarelle. Je nucen své „zázračné“ schopnosti prezentovat v domě

boháče Geronta, který doufá, že konečně vyléčí jeho „oněmělou“ dceru Lucindu, jež se tímto způsobem pokouší řešit svůj problém s nechtěnými vdavkami. Sňatek pro peníze bez lásky je dalším tématem hry. Po sérii nedorozumění, převleků a zmatků, během nichž Sganarelle málem skončí na šibenici, nakonec vše dobře dopadne. K inscenaci se vztahuje také dnešní soutěžní otázka.

Jaké je skutečné jméno syna dvorního čalouníka, vystudovaného právníka, poté kočovného herce, režiséra a dramatika, který tvořil pod pseudonymem Molière?

- 1) Alfred de Musset
- 2) Jean-Baptiste Poquelin
- 3) Edmond Rostand

Správná odpověď z minulého čísla zní, že Divadlo Alfa uvedlo na Skupové Plzni tři představení. Výhercem se stala Petra Šmídová a získává dvě vstupenky do Divadla Alfa. Stejnou cenu obdrží i ten, kdo správně odpoví na novou soutěžní otázku a bude vylosován. Odpověď lze posílat pod heslem Správný tip s Alfou do 31. srpna na adresu redakce nebo e-mail soutez.RadnicniListy@plzen.eu. (an)

HRAJEME SI SE ZOO

Plameňák (na snímku), to je správný název ptáka, kterého představily Radniční listy ve spolupráci s plzeňskou zoologickou a botanickou zahradou v minulém čísle. Dorazilo mnoho správných odpo-

vědí, ze kterých porota vylosovala Václava Rojka. Získal čtyři vstupenky do zoo a drobné dárky. Soutěžit o stejné ceny je možné také v tomto čísle.

Ahoj kluci a holčičky. V plzeňské zoo nepatřím mezi největší zvířata, ale řada návštěvníků mě dobře zná. Jiní si mě možná ještě nikdy nevšimli. Proto se představím o něco pečlivěji. Jsem zástupce nejpočetnějšího savčího řádu, hlodavců, ale v názvu mám šelmu. V druhovém názvu mám i krajinu, kterou znal náčelník Apačů Vinetou. Jsem příbuzný se syslem, svištěm či veverkou, se kterými si mě občas lidé pletou, ale někdy dokonce se surikatu. V přírodě žiji v koloniích, a tak mi nedělá dobře, když se ocitnu v dětském pokoji u lidí sám. Umím panáčkovat. V plzeňské zoo obývám společný výběh s jedním sudokopytníkem a návštěvníci si mě dokonce při čtení jmen na cedulkách zaměňují. Kdopak se vám to ze zoo hlásí tentokrát? Odpovědi je možné posílat do 31. srpna na adresu redakce nebo e-mailovou adresu soutez.RadnicniListy@plzen.eu. Nezapomeňte jako vždy připsat heslo Hrajeme si se zoo. (red)

VÍTE, KDO TO JE?

Aleš Matějů (na snímku) je správná odpověď na minulou soutěžní otázku. Redakce ocenila tři vylosované odpovědi. Poslali je

Lukáš Winkler, Jan Bezděk, Josef Brychcín. Vyhrávají šálu FC Viktorie Plzeň, kartu s podpisem hráče a další ceny.

A nyní je možné tipovat dalšího hráče. Rodák z Mostu začínal s fotbalem v Litvinově. Od dorostu ale procházel mládežnickými celky fotbalové SK Slavia Praha, ve které dostal příležitost i v prvním týmu. Připsal si i ligové starty za Dynamo České Budějovice. V sezoně 2009/2010 se stal posilou ambiciózního Jablonce. To už měl za sebou duely reprezentace do 18 let a byl neodmyslitelnou součástí národního celku U21. I na severu Čech postupně převzal jednu ze stěžejních rolí týmu a i díky důvěře trenéra Františka Komňackého se vypracoval v jednoho z nejlepších tuzemských hráčů na své pozici. V dresu Jablonce absolvoval 94 utkání nejvyšší české soutěže. Skvělé formy tehdy 24letého hráče se rozhodla využít Viktorie Plzeň, která se v polovině sezony 2012/2013 připravovala na vyřazovací boje v jarní části Evropské ligy. Premiéru v červenomodrém dresu si připsal v zápase na půdě Neapole, v domácí odvetě se před domácími fanoušky uvedl svou první brankou, kterou pomohl věhlasného soupeře pokořit. Drtivou většinu následující jarní části sezony absolvoval na hrací ploše. Pomohl Viktorii k druhému mistrovskému titulu a sám sobě k premiérovým mistrovským oslavám. Na hřišti bojoval proti světovým velkoklubům v Lize mistrů i Evropské lize, pomohl svému týmu k dalším dvěma mistrovským titulům. Ten poslední měl možnost oslavit už jako nastávající otec. Odpovědi lze posílat s uvedením jména a bydliště do 31. srpna na adresu redakce. K dispozici je také e-mail soutez.RadnicniListy@plzen.eu. Nezapomeňte připsat heslo Víte, kdo to je? (red)

Z historie Plzně - 6. část: Gotická architektura a umění v Plzni

Středověké umělecké památky v Plzni jsou spojeny především se sakrálními stavbami a jejich provozem. Plzeňští měšťané a měšťanky byli v řadě případů fundátory duchovních institucí, mnoho jejich odkazů bylo určeno k financování uměleckých děl sloužících k oslavě Boha či světců nebo k pořízení liturgického náčiní. Počáteční stavební rozvoj města ve 14. století s sebou přinášel rozvoj těch řemesel, jichž bylo třeba při budování nejen církevních staveb, ale i domovní zástavby a vybavení domácností. K nim patřila řemesla zaměřená na práci s dřevem a kovy, případně s keramikou či sklem. Řemeslníci se sdružovali do cechů, k řemeslníkům se počítali i sochaři, malíři či zlatníci. Produkce byla ovlivňována migrací řemeslníků i četnými importy, zvláště z Norimberka.

K nejvýznamnějším stavbám z tohoto období patří především stavby církevní. Staví se chrám sv. Bartoloměje, který je ještě v první polovině 16. století doplněn Štern-

Říhovský dům Foto: Archiv města Plzně

berskou kaplí, krátce po založení města se budují kláštery dominikánů i františkánů. Starší než město samo je kostel Všechných svatých na Roudné, původně ves Malice, který byl před výstavbou kostela sv. Bartoloměje farním kostelem nově zakládaného města. Jádro současného kostela vzniklo pravděpodobně kolem poloviny či na počátku druhé poloviny 14. století. Nejzajímavější částí

stavby je sakristie, zaklenutá trojaprsčítými klenbami po vzoru díla Petra Parléře. Kostel sv. Jiří v Doubravce patří k nejstarším svatyním plzeňské kotliny. Původně to byl malý románský kostel s východní apsidou a západní věží, který byl rozšířen až při gotické přestavbě. Teorii o jeho původu v 10. století dnešní výzkumy vyvracejí a přiklání se k názoru, že kostel byl vystavěn až počátkem 12. století.

V Plzni ale v té době nevznikají hodnotné stavby pouze v církevní sféře.

Takzvaný Říhovský dům, který stál na rohu náměstí a Prešovské ulice, byl jednoznačně nejvýznamnější ukázkou bydlení středověké měšťanské elity v Plzni. Pocházel pravděpodobně z konce 14. či počátku 15. století. V roce 1860 byl zbořen a nahrazen novostavbou.

Jedním z nejceněnějších plzeňských domů byl na náměstí Republiky číslo popisné 95 takzvaný Bezděkovský dům, pojmenovaný podle pozdějšího majite-

le. Byl vybudován asi po roce 1537. Měl tři páry sružených oken a zakončen byl dvěma vysokými trojúhelníkovými štíty. Cenný byl i renesanční portál. V 17. století byl po požáru přestavěn, v roce 1906 jej nahradila novostavba.

Dokladem umělecko-řemeslné produkce je například městské pečtidlo, které bylo vyrobeno krátce po založení města na samém sklonku 13. století. Někteří z vědců jeho vznik kladou do norimberské dílny, jiní v něm spatřují práci rytce královských pečeti Václava II. Tímto typářem město pečtidlo důležité úřední listiny nejméně do roku 1466.

K vrcholům gotického sochařství patří opuková socha Plzeňské madony z chrámu sv. Bartoloměje, k níž se s největší pravděpodobností vztahuje odpustková listina pražského arcibiskupa Jana z Jenštejna z 2. prosince 1384.

Štěpánka Pfliegerová
Archiv města Plzně